

969

1834. Προικοσύμφωνο. Καστανιά (Σάμος).

Μ. Βαρβούνης, «Σαμιακό προικοσύμφωνο του 1834», *Μυριόβιβλος* 12-13 (1987-1988), σ. 2-4.

970

1834. Ιδιωτικό δικαιοπρακτικό έγγραφο. Αθήνα.

Χαρίκλεια Δημακοπούλου, «Η ύδρευσις τῶν Ἀθηνῶν 1833-1835. Νεώτερα στοιχεῖα (Συμβολή εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν δημοσίων ἔργων)», στὸν τόμο *Ἀρχιτεκτονικὴ καὶ πολεοδομία ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα ἕως σήμερα: ἡ περίπτωσις τῆς Ἀθήνας*, Ἀθήνα 1997, σ. 20-21.

971

1834. Διαθήκη. Σκόπελος.

Κ. Καλλιανός, «Συμβολή στὴν ἱστορία τῶν ἐνοριῶν τῆς νήσου Σκοπέλου», *Θεσσαλικὸ Ἡμερολόγιο* 52 (2007), σ. 247-248, αρ. 1.

971α

1834-1898. Ἐγγραφα τῆς οθωμανικῆς διοίκησης (σε αυθεντικὴ ἐλληνικὴ μετάφρασις) αναφερόμενα σε ζητήματα τῆς διοικητικῆς, δικαστικῆς καὶ οικονομικῆς οργάνωσις τῶν νησιῶν τῆς Ἰκαρίας, Καλύμνου, Λέρου καὶ Πάτμου. Ἐγγραφα τοπικῶν δημογεροντιῶν. Ἰκαρία, Κάλυμνος, Κωνσταντινούπολη, Λέρος, Πάτμος.

Ν. Φορόπουλος, «Τουρκικοὶ Ὅρισμοὶ σὲ ἔγγραφα ἀπὸ τὸ ἀρχεῖο Χαραλάμπου Γ. Παμφίλη», *Δωδεκανησιακὰ Χρονικὰ* 11 (1986), σ. 141-166, αρ. 1-9.

ΜΠΟΥΓΙΟΥΡΝΤΙ ΤΟΥ «ΜΟΥΧΑΣΙΛΗ» ΤΗΣ ΡΟΔΟΥ

1840, 5 Ἀπριλίου

«Ὁ Ἐνδοξότατος Μουχασίλης τῆς ρόδου Σακίρ Πέης.

Εἰς νῆσον Ἰκαρίαν.

Τὰ εἰς τὴν ρόδο ὑποκείμενα τέσσαρα νησιά ἐδιορίσθησαν εἰς τοὺς 1251: ὀθωμανικοῦ ἔτους μὲ φιομάνι τῆς ὑψηλῆς Πόρτας νὰ πληρώνουν ἐτήσιον φόρον μακτοῦ λεγόμενον Γρόσια ὀγδοήντα χιλιάδες καὶ διανομῆς γενομένης ἀπεφασίσθη νὰ πληρώνη ἡ νῆσος Ἰκαρία εἰς ρόδον ἐτήσιον φόρον Γρόσια δεκαεννέα χιλιάδες εἰς δύο δόσεις. δηλαδὴ τὰ ἥμισυ τὸν αὐγουστον

μῆναν καὶ τὰ ἥμισυ τὸν μάρτιον, ὅθεν τοῦ ἐφετεινοῦ μαρτίου Γρόσια ἐννέα χιλιάδες καὶ πεντακόσια, τὰ ἐλάβαμεν ἀπὸ τοὺς ἐλθόντας προεστώτας, καὶ δι' ἄλλα τόσα ὅπου θέλουν πληρώσει τὸν αὐγουστον μᾶς ἔδωσαν ὁμολογίαν. καὶ ἐπειδὴ τῶν πτωχῶν αἱ ὑποθέσεις μὲ δύνω προεστοὺς θεωρούμεναι ἀκολουθοῦσαν ἐνίοτε ἀδικίαι, καὶ διὰ τὰ θεωρῆται τοῦ καθ' ἐνὸς ἢ ὑπόθεσις μὲ δικαιοσύνην, ἐξεδώθη βασιλικὸς προσκυνητὸς ὁρισμός, διαλαμβάνων ὅτι εἰς κάθε τόπον νὰ ἐκλέγονται μὲ τὴν θέλησιν τῶν πτωχῶν δώδεκα σύμβουλοι ἀπὸ τοὺς πλεόν εὐσυνειδήτους καὶ τιμίους χριστιανοὺς ραγιάδες ἐντοπίους, καὶ μὴ ὑποκειμένους εἰς αὐτὰς ξένων δυνάμεων, οἱ ὅποιοι ἀφ' οὗ ὁρκωθοῦν νὰ κρίνουν μὲ δικαιοσύνην καὶ εὐθύτητα ἀφιλοπροσώπως κάθε ὑπόθεσιν, δηλαδή ἐμπορικὴν, κουραντίνας, δοσοληψίας, καὶ ἐκείνων τῶν ἐρχομένων, καὶ ἀποδημούντων ξένων. καὶ αὐτοὶ οἱ σύμβουλοι εἶναι εἰς χρέος νὰ στέλλωσιν ἐδῶ μὲ ἀναφορὰν τῶν τὴν σημειώσιν τῶν ὀνομάτων καὶ ἐπωνυμίας τῶν, καθὼς καὶ κάθε ὑπόθεσιν ὅπου ἤθελαν θεωρήσουν εἰς τὸ συμβούλιον τοῦ νησίου τῶν νὰ τὴν εἰδοποιῶσιν ἐδῶ μὲ ἀναφορὰν τῶν. ἂν εἰς τὸ μέρος τῶν νησιῶν τῶν ἤθελε φανῇ πλοῖον κλεπτικὸν εἶναι εἰς χρέος νὰ τὸ πιάνουν, καὶ νὰ τὸ στέλλουν ἐδῶ, ἢ ἐκ τοῦ ἐναντίου καὶ δὲν ἤμπωρέσουν νὰ τὸ πιάσουν, νὰ εἰδοποιῶσιν ἐδῶ εἰς τὸ συμβούλιον μὲ ἀναφορὰν τῶν. ὅταν ἤθελεν ἀκολουθήσῃ μεγάλη ὑπόθεσις, καθὼς φόνος, κλοπὴ σημαντική, ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον, νὰ φυλακώνονται οἱ αἴτιοι, καὶ νὰ εἰδοποιεῖται ἐδῶ. Εἰς τὸ ἐξῆς εἶναι ἀπηγορευμένοι οἱ τζερεμέδες καὶ αἱ δωρεαί, καὶ κατὰ τὴν ἀνακτορικὴν θέλησιν νὰ πληρώνουν τὸν φόρον τους. οἱ ἀπὸ μέρους τῶν διοικητῶν στελλόμενοι μουπασίριδες διὰ νὰ μὴν λαμβάνουν ἀπὸ τοὺς πτωχοὺς τὴν πληρωμὴν ὅπου θελήσουν, καὶ ζημιώνονται οἱ πτωχοὶ ἀδίκως, εἶναι ἀνακτορικὴ ἀπόφασις νὰ λαμβάνῃ ὁ τυχὸν μουπασίρης πρὸς ἐν Γρόσιον τὴν κάθε ἡμέραν, καὶ τὸν ναῦλον τοῦ καϊκίου ὅπου τὸν ἔφερε. καὶ τοιαύτη εἶναι ἡ θέλησις τῆς αὐτοῦ ἀνακτορικῆς μεγαλειότητος τοῦ κραταιοτάτου Σουλτὰν ἀπτοῦλ μινζιτ χάν, καὶ οὕτω οἱ πιστοὶ χριστιανοὶ ραγιάδες θέλετε ζήσει εἰς τὸ ἐξῆς ἐν ἀνέσει καὶ ἡσυχίᾳ, ἐπικαλούμενοι τὸν ὑψιστον θεὸν ὑπὲρ τῆς ὑγείας καὶ ἀκλονήτου στερεώσεως τῆς αὐτοῦ ἀνακτορικῆς μεγαλειότητος ἀμήν.

ἐξεδώθη ἀπὸ τὸν σουρρᾶν τῇ 5 ἀπριλίου 1840»

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟ ΦΙΡΜΑΝΙ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΟ ΣΤΗΝ ΠΑΤΑΞΗ ΤΗΣ ΤΟΚΟΓΛΥΦΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΙΣΧΡΟΚΕΡΔΕΙΑΣ ΣΕ ΒΑΡΟΣ ΚΥΡΙΩΣ ΤΩΝ ΠΤΩΧΩΝ ΓΕΩΡΓΩΝ

1852, 16 Οκτωβρίου

«Ἡ Τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Βασιλικοῦ Ὑψηλοῦ Φερμανίου Μετάφρασις ...

Πληρεξούσιε Ἐκτελεστή,

Εὐκλεέστατε, καὶ ἔσοχε ὑπουργέ, Μουσούρη μέγα Βεζύρη μου, Ἄγρυπνε διευθυντὰ εἰς τῶν Νήσων τοῦ Αἰγαίου Πελάγους δικαιοδοσίας του...

Εἰς ἅπαν τὸ ὑπὸ τὴν κηδεμονίαν μου Αὐτοκρατορικὸν μου κράτος, κείμεναι Νομαρχίαι, Ἐπαρχίαι, καὶ ἐν αὐταῖς πόλεις κομοπόλεις, καὶ χωρία, ἐκ τῶν κατοίκων αὐτῶν, πλεονέκτες τινὲς τοκογλύφοι, Ἐπειδὴ εἰς τοὺς χωρικοὺς Γεωργοὺς, καὶ εἰς διαφόρους πολίτας ἄλλους, οἷτινες ὑπόκεινται εἰς δανείων ἀνάγκην, μὲ ὑπερβολικοὺς τόκους δανίζουσιν αὐτούς, καὶ μερικοὶ αὐτῶν ἀντὶ γροσίων δίδουσιν αὐτοῖς τοῖς ἔχουσιν ἀνάγκην μὲ πολλαπλασίαν τιμῆς πραγματείας, ἐξ ἀνάγκης οἱ τοιοῦτοι, τὰς πραγματείας ταύτας, καθ' ὃν καιρὸν τὰς πωλήσωσιν ἄνθρωποι πάλι τῶν τοιούτων δανιστῶν ἀγοράζουσι, καὶ λαμβάνουσι τὰς

πραγματείας ταύτας· τινὲς προσέτι ἐκ τῶν δανίων των δὲν λαμβάνουσι τόκους, καὶ ἀντὶ τόκων μὲ συγκαταβατικὴν τιμὴν συμφωνοῦσι τὰ προϊόντα τοῦ δανιζομένου, καὶ ἐν καιρῷ τῆς ἐξαγωγῆς τῶν καρπῶν των 100 Γροσίων καρπὸν ὅς τις χρήζει κατὰ τὴν τρέχουσαν τιμὴν λαμβάνουσι τὸν καρπὸν τοῦτον κατὰ τὴν συμφωνίαν των 60, Γρ. ἢ 70, ἢ σχεδὸν καὶ ὀλιγώτερον ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ κατοίκου, προσθέτοντες ἐπὶ τοῦ καρποῦ, καὶ τὸν καρπὸν ἔπειτα ἐπὶ λόγῳ Γροσίων Ἐπιφορτίζουσι τοὺς κατοίκους. τούτων οὕτω Γενομένων, προκύπτουσα δολιότης δυστυχοῦσιν οἱ πτωχοὶ κάτοικοι. περιττὸν νομίζω κοινοποιῆσαι ὅτι, Εἰς τὸν Αὐτοκρατορικὸν φιλάνθρωπον καὶ Εὐεργετικὸν καιρὸν τῆς Θεοφρουρήτου Βασιλείας μου, ἅπαν τὸ ὑπὸ τὴν Αὐτοκρατορικὴν προστασίαν μου διεπόμενον Ὑπήκοόν μου, Εἰς τὸ Ἐπακρον Ἐπιθυμῶ Βασιλικῶς ὡς ἡ Ἐμφυτος διάθεσίς μου νὰ Ἐξαλείψω ἐξ αὐτοῦ πᾶσαν Βάσανον καὶ τυραννίαν, ὀλοφύχως Ἐπιποθῶν νὰ τὸ ἀποκαταστήσω Εὐτυχές, Εὐδαίμον, Εὐτακτον καὶ φιλήσυχον Ἐντελῶς, προοδευτικὸν εἰς τὰ ἐπιχειρήματά του, ὡς ἡ διακαὴς Ἐπιθυμία μου. Καὶ τὴν μνησθεῖσαν ταύτην διαφορὰν, μ' εὐχρηστον τρόπον ὡς θεωρεῖται ἀναπόφευκτον νὰ ὑπερασπίζονται οἱ ὑπήκοοί μου, καὶ νὰ Βοηθοῦνται ἐκ τοιούτων ζημιωδῶν καταχρήσεων ἢ περὶ τούτου διαφορὰ αὕτη τεθεῖσα ὑπ' ὄψιν τοῦ ἀνωτάτου Σεβαστοῦ Συμβουλίου μου, τοιοῦτοι τοκογλύφοι μετὰ τῆς συνοδείας των, ἐκ τῶν κατοίκων καὶ πολιτῶν ὅσοι εὐρίσκονται Χρεῶσται εἰς αὐτοὺς τοὺς λογαριασμοὺς αὐτῶν, ἀπὸ πρώτην ἀρχήν, ὅτε ἐδανείσθησαν, ἀπὸ τὴν ἡμερομηνίαν Ἐκείνην νὰ δικασθῇ διὰ τοῦ Ἱεροῦ νόμου, καὶ τοπικοῦ Συμβουλίου ἀνεξόδως, καὶ νὰ θεωρηθῇ λογαριάζοντας 8 Γρόσια τοῖς % ἑκατὸν τὸν χρόνον τόκος τῶν δανισθέντων χρημάτων, χωρὶς ἐκ τῆς διαφορᾶς ταύτης νὰ ληφθῇ οὐδὲν δικαίωμα νὰ προστίθεται ἐπὶ τῷ κεφαλαίῳ, καὶ παρατηρηθεῖσα ἀκριβῶς, ἐὰν ἐκ τῆς δανιστικῆς διαφορᾶς ἐλήφθῃ τόκος περισσότερος νὰ ἀφαιρῇται, καὶ ἐκ νέου Γενέσθω ὁμολογία καὶ παντάπασιν νὰ μὴν ἀκολουθήσῃ οὐδεμία δυσκολία Ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν. ἀπὸ ἐν ἔτος Ἔως πέντε ἔτη νὰ γίνωνται Εὐλόγως, καὶ ἀναλόγως τῶν μὴ δυναμένων αἱ δόσεις τῆς πληρωμῆς τοῦ χρέους, καὶ μέχρι τούτου τοῦ τῆς ἀποπληρωμῆς τοῦ Χρέους διαστήματος, ἢ καὶ παρελθούσης τῆς ἄνω διορίας μὴ παραχωρήσητε νὰ ληφθῇ οὔτε ἐλάχιστος σχεδὸν τόκος τῶν τόκων παντάπασιν, οὔτε νὰ συγχωρῇται ἢ παραλαβῇ αὐτοῦ. κατ' εὐθείαν ὁρθῶς νὰ λογαριάζεται καὶ νὰ Ἐκπεραιωθῇ ἡ διαφορὰ. καὶ πρὸς τούτοις ὅτε συνέβῃ νὰ δανίζουν, ἢ νὰ δανίζονται, κατ' αὐτὸν τὸν ὡς προεῖρηται τρόπον καὶ λογαριασμὸν δηλαδὴ 8 Γρ. τοῖς % τὸν χρόνον, καὶ οὕτω προσέχοντες, ὥστε περισσότερον νὰ μὴν ἀφήνετε νὰ λαμβάνουν, ἢ νὰ πληρώνουν, καὶ Ἐπομένως ἐπὶ συμφωνία μὲ καρποὺς προϊόντων ὅταν δανίζουν χρήματα, ἢ καὶ ἀντὶ γροσίων δίδουν πραγματείας νὰ μὴ παραχωρήτε νὰ συμφωνοῦν μὲ πράγματα ταῦτα μὲ παραξίαν τιμῆς, ἀλλὰ κατ' ἀξίαν κατὰ τὴν τρέχουσαν τιμὴν, οὕτω νὰ συμφωνοῦν καὶ νὰ δανίζονται. καὶ ἐν ἄκρᾳ προσοχῇ ἢ μὲ τόκον Γινομένην συμφωνία μεταξὺ δανιστῶν, καὶ δανιζομένων Ἐκπαιρευμένη διαφορὰ, πόποτε αὕτη δὲν θέλει εἶναι παραδεκτὴ καὶ εὐλογος, ἀλλ' ἡ διαφορὰ των ἀπαιτεῖ ἀνυπερθέτως, νὰ θεωρεῖται διὰ τῆς Ἱερᾶς κρίσεως καὶ τοπικοῦ Συμβουλίου χωρὶς ἐπὶ τούτου νὰ ληφθῇ ὀβολὸς σχεδὸν Ρεσιμίου, καὶ τοῦ εἰρημένου τούτου Υ. Β. κανονισμοῦ μου, ὅσοι τολμήσαντες καὶ πράξωσι τι ἐναντίον, αὐθωρεῖ ἄνευ ἀναβολῆς καιροῦ, τοὺς τοιούτους ὀφείλετε ὡς ἀπαιτεῖ κατὰ τὸν ποινικὸν κανόνα νὰ ἐκτελῇτε προσέχοντες ἀκριβῶς εἰς τοιαύτας πράξεις. ὅσα δὲ Γρόσια Ἱερὰ τοῦ Ἐβκαφίου, καὶ ὀρφανικοῦ δανίζονται, ἐπειδὴ τὸ εἶδος τοῦτο δὲν συμπεριλαμβάνεται εἰς τὸν μνησθέντα κανονισμὸν ὡσαύτως ὡς ἀνέκαθεν κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν νὰ θεωρεῖται ὁ λογαριασμὸς πρὸς 6 Γρ. καὶ 10 παράδες τὰ 500, Γρ. κατὰ μῆνα τόκος, ὑπήκοοι τινὲς

ξένων Αὐλῶν μέλλοντες νὰ συλέξουσιν καὶ ἀγοράσωσι πραγματείας, εἰς τοὺς κατοίκους, ὅσοι ἔδωσαν χρήματα, καὶ τὰ ἀπέρασαν εἰς τὸ Συμφωνητικόν των ἔγγραφον, οἱ τοιοῦτοι ὅταν ἀπαιτηθῶσιν, αἱ διαφοραὶ αὐτῶν νὰ θεωροῦνται καὶ νὰ Ἐκτελοῦνται ἀναλόγως τοῦ ὀρθοῦ καὶ νομίμου λόγου Ἐὰν εἰσὶ τὰ συμφωνητικά των ἔγγραφα καὶ ὡς ἄνωθεν ὁ νέος οὗτος διοργανισμὸς Ἐγράφη καὶ ἐξεδόθη διὰ τοὺς χωρικοὺς καὶ Γεωργούς, καὶ διὰ τοὺς πλεονέκτες τοκογλύφους. Ἐπειδὴ ἐξ ἀνάγκης ἐμπορικῆς τὰ ἐσνάφια καὶ ἔμποροι μὲ ξένους ὑπηκόους ἔχοντες ληψοδοσίαν, καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν λαμβανόμενα χρήματα διὰ συμφωνίας ὅτι θὰ δόσωσι τόκους, τοιούτῳ τρόπῳ τῶν ἐμπόρων καὶ ἐσναφίων αἱ ἀπαιτήσεις διὰ νὰ μὴν ἐμφανισθῶσι καὶ σεσαθρῶσι, τοὺς λογαριασμοὺς αὐτοῦ, κατὰ τὴν Υ. τάξιν δικαίως διὰ τοῦ τοπικοῦ Συμβουλίου νὰ θεωρῇται καὶ νὰ προσδιορίζεται Εὐλογη διορία. ὅθεν τοῦ λοιποῦ ἢ ἐπὶ τούτου Αὐτοκρατορικῇ Υ. προσταγὴ μου ὁποῖαν ἡμερομηνίαν φέρει, μετὰ τὴν ἐμφάνισίν της, καθὼς οἱ Γεωργοὶ χωρικοί, καθὼς καὶ ἅπαντες οἱ κάτοικοι καὶ ἄλλοι, ὁποῖος δῆποτε καὶ ἂν ἤθελεν εἶναι, καθὼς καὶ ἐκ τῶν Ἐσναφίων, καὶ ἐκ τῶν ξένων ὑπηκόων ἤθελεν εὔρεθῇ, ὁ λαβὼν χρήματα, ἢ ὁ δανίσας, δι' αὐτοὺς ὁ Εἰρημένος κανονισμὸς ἄνευ ἐξαιρέσεως Γενεικῶς δι' ὅλους ἀφεύκτως νὰ ἐκτελεσθῇ. Ἐπειδὴ δὲ ὡς ἀπαιτεῖ ἀπεφασίσθη παρ' ἐμοὶ Βασιλικῶς, δῆλον σοι Γενομένου οὕτω πως νὰ ἐπεξεργασθῇ, καὶ νὰ Ἐκτελέσῃς Ἐκπεραιόνων τὸν νέον τοῦτον Βασιλικὸν μου κανονισμὸν ἐπιπόνως τε καὶ δραστηρίως. καὶ τοὺς τολμήσαντας ἀπηθῶς καὶ ἐναντίως φωραθῆναι, μετὰ τὴν προκήρυξιν, καὶ διακοίνωσιν τῆς παρούσης μου ὁποῖος δῆποτε καὶ ἂν ἤθελεν εἶναι τοῦ λοιποῦ, ὅστις ἤθελε δανισθῇ ἢ δανίσῃ, ἢ ἤθελε τολμήσῃ κἀνεὶς νὰ λάβῃ Ἐτήσιον τόκον ἀπὸ 8 Γρ. τοῖς % ἑκατὸν περισσότερον, ὁ τοιοῦτος, διὰ νὰ ἐκτελεσθῇ ἢ ἀπαιτουμένη ποινὴ κατὰ τοὺς ποινικοὺς νόμους, τοῦ τολμητῆ ἀπηθοῦς τοῦτομα καὶ ἐπωνυμίαν, διὰ Μαζπατάντας, καὶ κολασμοῦ, ἀνυπερθέτως δηλοποιῶν καταμηνύσατε ὅσον τάχος ...»

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΗΜΟΓΕΡΟΝΤΩΝ ΙΚΑΡΙΑΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΚΑΤΑΡΓΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΡΟΝΟΜΙΩΝ
ΤΩΝ ΝΗΣΙΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

1897, 26 Νοεμβρίου

«Πρὸς τοὺς ἐντ[ίμους] Δημογ[έροντες] Πάτμου Λέρου καὶ Καλύμνου

Ἀξιότιμοι Κύριοι

Ὅπως κατὰ Μάϊο ἐνεστῶτος ἔτους δι' εἰδικοῦ ἡμῶν ἀπεσταλμένου τοῦ κ. Ξένου Ξενάκη εἶχομεν εἰδοποιήσῃ ὑμᾶς περὶ τοῦ ὑφισταμένου κινδύνου τῆς καταργήσεως τῶν προνομίων τῶν ἡμετέρων νήσων τῶν δωρηθέντων ἡμῖν ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Σουλτάνου καὶ κατ' ἐπανάληψιν ἐπικυρωθέντων ὑπὸ τοῦ φιλοπροόδου καὶ φιλανθρώπου Σουλτὰν Μαχμουτ πρὸ ἑξηκονταετίας ἵνα καταστήσωσι τὰς ξηρὰς καὶ ἀγόνους ἡμῶν νήσους κατοικισίμους. Ὁ κίνδυνος ἐκεῖνος ἐπαλήθευσεν, καθὼς ὁ Διοικητὴς μας, μᾶς ἐκοινοποίησεν ἐπίσημον διαταγὴν χρονολογουμένην ἀπὸ τῆς 22 Νοεμβρίου 1897. καὶ ἥς ἀντίγραφον ἀποστέλλομεν ὑμῖν ἐγκλείστως, καὶ δι' ἥς μᾶς εἰδοποιεῖ ἡ διοίκησις Ἰκαρίας ὅτι ἡ Ἰκαρία τυγχάνει Ραζὶ Ἐμιρὶ (Κυβερνητικὴ γῆ) καὶ ὅτι ἐπομένως ἰσχύει ὁ περὶ γαιῶν Αὐτοκρατορικὸς νόμος ὁ προβλέπων περὶ τῶν τοιούτων γαιῶν, καὶ περὶ τῶν ὁποίων ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἰσχύει τὸ βαρύτερον φορολογικὸν σύστημα ὑπάρχ[ον] καὶ τὸ μειονέκτημα ὅτι ὁ κάτοχος αὐτῶν οὐδέποτε εἶναι κύριος τῶν γαιῶν, ἀλλὰ μόνον τῆς καλλιιεργείας ἢ οἰκοδομῶν ὧν καταστρεφόμενων αὐτοδικαίως ἢ γῆ ἀνήκουσα εἰς τὴν Κυβέρνησιν δύναται νὰ δοθῇ ὑπὸ τοῦ

ἀρμοδίου ὑπαλλήλου εἰς τὸν πρῶτον, ὅστις ἤθελε προσφερθῇ νὰ καλλιεργήσῃ ἢ οἰκοδομήσῃ ἐπ' αὐτῶν τῶν [γαι]ῶν καὶ ἤθελε πληρώσει τὰ νόμιμα τέλη, ὅπερ ἀποτελεῖ ἄρνησιν καὶ κατάργησιν οὐ μόνον τῶν προνομίων, ἀλλὰ καὶ τῆς ἰδιοκτησίας, ἣτις ἀποτελεῖ τὴν βάσιν καὶ ὑπόστασιν πάσης κοινωνίας. Ἐπειδὴ δὲ διὰ τῆς ὑπὸ χρονολογ[ίαν] 23 Μαΐου 1897 ἐπιστολῆς ὑμῶν μᾶς ἐγράφατε ὅτι κρατοῦμεν ὑμᾶς ἐνημέρους τῶν καθ' ἡμᾶς καθὼς καὶ τὰς ἄλλας νήσους τὰς ἀπολανούσας τὰ αὐτὰ μὲ ἡμᾶς προνόμια, ἵνα ἐν ἡ περιπτώσει παρουσιασθῇ ὁ κίνδυνος ἐπὶ ἡγρον συνεννοηθῶμε καὶ προβῶμεν εἰς ἀπὸ κοινοῦ κατάλληλον ἐνέργειαν διὰ τῆς ἀποστολῆς ἀρμοδίου προσώπου εἰς Κωνσταντινούπολιν πρὸς ἐνέργειαν τῶν δεόντων, ἡδὴ ὅθεν εἰδοποιοῦμεν ὑμᾶς ὅτι ὁ κίνδυνος δὲν ἐπικεῖται πλέον, ἀλλὰ διὰ τῆς κοινοποιήσεως ταύτης θεωροῦνται πλέον τὰ προνόμια καταργημένα καὶ ἴσως μὲν νὰ μὴν κατηργήθησαν ἐντελῶς διότι καθ' ὑμᾶς πρὸς κατάργησιν εἰδικοῦ προνομίου οἷον τὸ ἡμέτερον ἀπαιτεῖται ἢ ἐκδοσις εἰδικοῦ νόμου καταργούντος τοῦτο καὶ τοιοῦτος νόμος ἢ Αὐτοκρατορικὸς ἱραδὲς φαίνεται ἡμῖν μὴ ἐκδοθεῖς· διότι οὐδεμία δημοσίευσις ὑπάρχει τοιούτου νόμου καὶ ἐπομένως φαίνεται ἡμῖν ὅτι ταῦτα ὀφείλονται εἰς τὰς ἐνεργείας τοῦ Διοικητοῦ μας ὅστις ἐπέτυχεν νὰ ἐκδοθῇ πρὸς τοῦτο ἐγκύκλιος τοῦ Νομάρχου δι' ἧς διατάσσονται τὰ ἐν τῇ ἐπὶ συνημμένῃ κοινοποιήσῃ ἀναφερόμενα, ἢ δὲ πρὸς τὸν Διοικητὴν ἐγκύκλιος τοῦ Νομάρχου ἀναφέρει ὅτι ἠρώτησε περὶ τῶν προνομίων ἡμῶν τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀπαντήσεως τοῦ Ὑπουργείου ἐξέδωκε τὴν ἐγκύκλιον ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας συνετάχθη ἢ κοινοποιήσῃ καὶ περὶ μὲν τῆς ἐγκυκλίου καὶ τῆς κοινοποιήσεως εἶπομεν ὅτι δὲν ἰσχύουσι πρὸς κατάργησιν προνομίων, ἀλλὰ μόνον εἰδικοί νόμοι ἐπικυρούμενοι δι' Αὐτοκρατορικοῦ Ἱραδέ, ἀλλὰ δυστυχῶς οἱ κατὰ τόπους ὑπάλληλοι ἔχουσι καὶ τὴν θέλησιν καὶ τὴν δύναμιν νὰ ἐφαρμόζωσι τοιαύτας ἐγκυκλίους διαταγὰς ἃς αὐτοὶ προκαλοῦσιν ἔστω καὶ παρανόμους ἡμεῖς δὲ εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ ἐνεργήσωμεν καταλλήλως πρὸς ἐξουδετέρωσίν των, ἄλλως ὑφιστάμεθα τὰς ἐξ αὐτῶν συνεπείας πικρὰν δὲ πείραν τῆς ἐναντίον τῶν διαταγῶν τούτων ἀδρανεῖας ἡμῶν ἐλάβομεν ἡμεῖς οἱ ἴδιοι ὅσον ἀφορᾷ τὸν φόρον τοῦ Καρβούνου τὸ ὁποῖον ἐφήρμωσεν ἐναντίον τῆς νήσου μας τὸ δασονομεῖον Ρόδου καὶ τὸ ὁποῖον μὴ ἐνεργήσαντες ἀρμοδίως ὑφιστάμεθα μέχρι τοῦδε δι' ὅσον κάρβουνον ἐξέρχεται τῆς Ἰκαρίας.

Ὅθεν εἰδοποιοῦμεν ὑμᾶς περὶ τούτου ὅπως ἀπὸ κοινοῦ συντόμως καὶ δραστηρίως ἐνεργήσωμεν πρὸς περιφρούρησιν τῶν προνομίων τῶν νήσων μας ἐλπίζοντες ὅτι ἐκτιμῶντες τὸ δύσκολον τῶν περιστάσεων καὶ ἀναγνωρίζοντες τὸ ὅτι ὁ κίνδυνος εἶναι κοινός, θέλετε μᾶς ἀπαντήσῃ ταχέως καὶ τὰς ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης σκέψεις καὶ ἀποφάσεις σας ἀναμένομεν ἀπάντησή σας. Διατελοῦμεν μετ' ἐξαιρέτου πρὸς ὑμᾶς ὑπολήψεως καὶ ἀδελφικῆς ἀγάπης.

Ἀγ[ιο] Κό[ρικο] Ἰκαρίας 26 Νοεμβρίου 1897

Οἱ Δημογέροντες Νήσου Ἰκαρίας»

972

1834-1903. Ιδιωτικά δικαιοπρακτικά έγγραφα καὶ ἀπόφαση κανονισμοῦ ορίων μεταξύ χωριῶν. Θάσος.

Εὐανθία Δούγα - Παπαδοπούλου, «Νομικοὶ καὶ κοινωνικοὶ ὅροι τῆς Θάσου ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς τουρκοκρατίας», *Μακεδονικά* 30 (1995-1996), σ. 252-261.

